

Mahmut Tali Hoca'ya saygıyla...

Mahmut Tali Öngören... O "çok" tu... Gazeteciydi, yazardı, düşün insanıydı, sinemacıydı, televizyoncuymdu, insan hakları savunucusuydu, hocaydı, dosttu, arkadaşı... Ömrü hayatımızı güzelleştiren, hayattan bütün alçakgönüllülüğüyle kendini güzelleştirmek için yeni damarlar bulandı. Artık aramızda yok. "Bize bıraktıklarını yaşatacağız" desek de, yine de onun gidişiyile "çok"ça azalmadık mı?

"Her ölüm erken ölümdür" dese de şair, bazı ölümler var ki, yalnız bir be-

denin ölümüyle kalmıyor, hayatımızın bir parçasını da solduruyor... Çünkü, yapılacak daha çok şey vardır, yazılacak kitap, paylaşılacak düşünce, yeni bir hayat için harcanacak emek... Mahmut Tali Öngören, 68 yaşında, çok erken bir zamanda aramızdan ayrıldı.

Yalnız öğrencilerinin değil, bu ülkede düşünen, yazan, duyarlı bir çok insanın hocası Mahmut Tali Öngören, 13 Ekim günü kaldırıldığı İbn-i Sina Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. Bildik bir illetten... Kanserden...

**Siyasetin renksizleştirdiği
Ankara'ya, Film Festivali'ni
kazandıran oydu...**

Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı İsmet Demirdöğen, Mahmut Hoca'nın cenaze töreninde yaptığı konuşmada, Öngören'in ölümünün yarattığı duyguyu çok iyi anlatıyordu: "Bir sıra arkadaşımızı, dostumuzu, ağabeyimizi, hocamızı daha yitirdik. Yine yetim kaldık".

Çoklarla dolu bir hayat

28 Mart 1931 İstanbul doğumlu olan ve ortaöğrenimini Robert Koleji'nde tamamlayan Öngören, 1955'te ABD'de Columbia Üniversitesi Radyo Televizyon Bölümü'nden mezun oldu. 1952'den sonra televizyon ve sinema üzerine yazılar yazmaya başlayan Öngören, 1959'da Ankara Radyosu'ndaki görevinden ayrıлып, TRT'deki kuruluşu sağlayan ekibin başkanlığını yaptı, ardından da TRT'de yöneticilik ve ilk TV Program Dairesi Başkanlığı'na getirildi.

12 Mart döneminde, TRT'de hazırladığı ve sunduğu bir program nedeniyle Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde yargılanan ve TRT'den ayrılmaya zorlanan Öngören, 1967'den beri ders verdiği Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın-Yayın Yüksek Okulu'nda ilk Radyo-TV-Sinema öğretim görevlisi kadrosuna atandı.

İşçi-Kültür Derneği, Ankara Sinema-tek Derneği, Dayanışma Yayınevi, İnsan Hakları Derneği ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı'na kurucu ve yönetici olarak hizmetlerde bulunan Öngören, 1977-1978 yılları arasında MEB Film Radyo ve Televizyonla Eğitim Daire Başkanlığı ve 1981-1982 döneminde Çağdaş Gazeteciler Derneği genel başkanlığı da yaptı. Öngören, 12 Eylül askeri darbesinden sonra ise üniversitedeki görevine iki kez son verilmesine karşın, her ikisinde de mahkeme kararıyla geri dönerek emekli oldu.

Hala sürmekte olan Ankara Uluslararası Film Festivali'ni de kuran ve yıllardır çalışmasının her aşamasında görev yapan Öngören'in, film senaryoları, radyo, televizyon ve sinema üzerine çeşitli araştırma ve incelemeleri ile 12 kitabı bulunuyor.

Çevre'nin felsefesi ve siyaseti

Çevre Felsefesi-Hasan Ünder
Doruk Yayınları

Türkiye'de Çevre ve Siyaset-Semra Somersan
Metis Yeşil Kitaplar

Çevre konusu, Türkiye'nin ve dünyanın önemli gündem maddelerinden birini oluşturuyor son yıllarda. Kapitalizm, güzel ve insandan yana olan her değeri olanca hızıyla kirletiyor... Çevre için mücadelenin de başarılı olması için, kirliliğin kaynağını bilmek önem kazanıyor... Bir çok çevreci, çevreciliğin felsefesini ve siyasetini bilmeden, temiz bir çevre isteğini dile getiriyor... Oysa çevreciliğin hem felsefesi var, hem de siyasetle yakından ilişkisi... İşte bu sayımızda size tanıtacağımız iki kitap, bu konuda bilgilenmek isteyenleri aydınlatacak özelliklere sahip.

Hasan Ünder'in Doruk Yayınları'ndan çıkan Çevre Felsefesi isimli kitabı, çevre üzerine etik ve metafizik görüşleri bütünlüklü bir biçimde ele alıyor. Gittikçe artan çevre sorunlarının, bu sorunlar üzerinde yapılan tartışmalara ilgiyi artırdığı bir

gerçek. Ancak, bu ilginin çevre felsefesi bağlamında ortaya atılan farklı görüşlerden ne ölçüde beslendiği tartışma konusu. Ünder'in kitabı, konuya yeni giren okuru, çevre felsefesi literatüründe yer edinmiş ve tartışmalarda taraf olan başlıca bakış açıları ile tanıştırıyor.

Semra Somersan'ın Metis Yayınlarından çıkan kitabı, "Türkiye'de Çevre ve Siyaset" ise, Türkiye örneği üzerinden çevre ve devlet ilişkisini irdeliyor. Somersan'ın ekolojik bütünlüğü temel alan çalışması, Türkiye'de başlıca engelin devlet politikaları ve devlet seçkinleri olduğunu gösteriyor: "En başta devlet kirletiyor. Sonra özel sektör ve sermayenin iştahı".

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TEKNOLOJİ

Dr. Semih Şemin

Sağlık Hizmetlerinde Teknoloji
Dr. Semih Şemin
TTB Yayınları

Türk Tabipleri Birliği yayınlarından çıkan Sağlık Hizmetleri'nde Teknoloji kitabında, Dr. Semih Şemin, tıbbi teknolojinin tanımından, gelişimine, kullanımına, değerlendirilmesine ilişkin

bilgilerden sonra, bu alanda Türkiye'de yaşanan sorunların temel niteliklerini, güncel bazı olgularda birlikte ele alıyor ve değerlendiriyor.

Semih Şemin, kitabın giriş bölümünde kitabın yazılma gerekçesini şöyle anlatıyor: "Son dönemlerde çok hızlı bir gelişim içinde olan teknoloji, sağlık hizmetleri alanında da önemli değişiklikleri gündeme getirmektedir. Bu anlamda tıbbi teknoloji olgusunun tanımından başlayarak, gelişimine, değerlendirilmesine, uygunluğuna, ülkemizde bu alanda yaşanan sorunlara ve sağlık hizmetleriyle ilgili değişik kesimlerin, örgütlerin tıbbi teknoloji ile ilgili olan/olması gereken yaklaşımlarına ilişkin genel bir değerlendirmenin yapılmasına gereksinim vardır".

Yazdan Kalma Bir Gün
İstanbul öyküleri
Adnan Özyalçiner
Doğan Kitap

Milyonlarca insana kucak açmış İstanbul, bir o kadar imgeyle yaşıyor belleklerde. Kimimiz için bir çeşme, kimimiz için bir efsane, kimimiz için hüzzam bir şarkı, kimimiz için Kapalıçarşı, kimimiz için bir yalının kayıkhanesinde oynaşan dalgalar, kimimiz için Yeni Cami'nin güvercinleri, kimimiz için Süleymaniye'nin minareleri, kimimiz için arnavutkaldırımlı dar bir sokakta unutulmuş konağın cumbalı pencereleri, kimimiz için Bizans Surları, kimimiz için ürkütücü bir kalabalık, kimimiz için onulmaz bir yalnızlık, kimimiz için ince belli bardaktaki çay kokusuna eşlik eden simit çıtırtısı, kimimiz için anlatılmaz bir sevdâ, kimimiz için kumru bakışı, kimimiz için ömür boyu duyulan bir özlemdir İstanbul...

İstanbul'u, Türk hikayeciliğinin usta kalemi Adnan Özyalçiner'den okurken, içinde sizinkinin de olduğu bütün İstanbul'ları bulacaksınız.